

اتاق بازرگانی
صنایع، معادن و کشاورزی
اصفهان
ISFAHAN CHAMBER OF COMMERCE
INDUSTRIES, MINES AND AGRICULTURE

بررسی فرصت‌های تجارت بین‌الملل با کشورهای عضو پیمان اوراسیا

واحد بازاریابی و روابط بین‌الملل

مرکز توسعه تجارت با روسیه و اوراسیا

آبان ماه ۱۴۰۲

نام پژوهش: گزارش «بررسی فرصت‌های تجارت بین‌الملل با کشور عضو پیمان اوراسیا»

تهیه و تنظیم: مرکز توسعه تجارت روسیه و اوراسیا واحد بازاریابی و روابط بین‌الملل

انتشارات: واحد بازاریابی و روابط بین‌الملل

تاریخ انتشار: آبان ماه ۱۴۰۲

صاحب‌امتیاز: اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی اصفهان

خلاصه مدیریتی

همگرایی منطقه‌ای در انواع مختلف در بخش‌های مختلف جهان صورت می‌گیرد که تشکیل اتحادیه گمرکی یکی از انواع آن است. اتحادیه گمرکی اوراسیا سال‌ها پس از فروپاشی شوروی و تجربیات مختلف همگرایی که کشورهای پسا شوروی آن را تجربه کرده‌اند، اکنون جدیدترین و مهم‌ترین روند همگرایی در منطقه پسا شوروی است. اتحادیه گمرکی اوراسیا در سال ۲۰۱۰ ایجاد شد و در سال ۲۰۱۵ وارد مرحله اتحادیه اقتصادی اوراسیا گردید. گسترش پدیده جهانی شدن اقتصاد سبب شد تا روابط و همکاری کشورهای در جهت تحصیل منافع در قالب همکاری‌های منطقه‌ای در دستور کار بسیاری از کشورهای در حال توسعه به ویژه کشور ایران قرار گیرد.

تعامل با اتحادیه اقتصادی اوراسیا ایران را در ایجاد زمینه‌های لازم برای تجارت ترجیحی و همگرایی اقتصادی با خود مشتاق نموده است. این اتحادیه شامل پنج کشور روسیه، ارمنستان، بلاروس، قزاقستان و قرقیزستان است. تعدادی از کشورها نیز عضو ناظر این اتحادیه اقتصادی می‌باشند. جمهوری اسلامی ایران از ابتدای تاسیس این اتحادیه پیشنهاد همکاری و انعقاد موافقت نامه تجاری را به اتحادیه اقتصادی اوراسیا ارائه نمود و پس از انجام حدود ۲ سال مذاکره بین نمایندگان کشورمان و اتحادیه اقتصادی اوراسیا و کشورهای عضو موافقت نامه موقت برای تشکیل منطقه تجارت آزاد بین جمهوری اسلامی ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا و کشورهای عضو منعقد و پس از تصویب در مجلس شورای اسلامی و مراجع قانونی کشورهای عضو از پنجم آبان ۱۳۹۸ به مرحله اجرای اجرا درآمد.

امروزه واژه اوراسیا کاربرد و اهمیت زیادی در مناسبات اقتصادی خارجی ایران پیدا کرده و در شرایط فعلی بخش خصوصی کشورمان و نیروهای توانمند از فرصت به دست آمده برای توسعه مناسبات و بهره‌گیری مثبت در گام اول در تعدادی از کالاها تعرفه‌ی ترجیحی بهره‌برده، گام دوم با امضای موافقت نامه تجارت آزاد و تصویب آن در مراجع قانونی با صفر شدن تعرفه‌ها تحولی عظیم در تجارت کشورمان با اتحادیه اوراسیا رخ خواهد داد. با عضویت و انعقاد موافقت نامه تجارت آزاد با اوراسیا فرصت‌هایی برای کشورمان فراهم خواهد شد که به صورت اجمالی عبارتند از:

۱. تعامل با اتحادیه اقتصادی اوراسیا بر سیاست تحریم و فشار حداکثری تاثیر خواهد داشت.
۲. تعامل با اتحادیه اقتصادی اوراسیا مقابله با سیاست یک جانبه‌گرایی امریکا
۳. توسعه مناسبات بیشتر با کشورهای همسایه مندرج در قانون اساسی
۴. ارتقای قدرت رقابت قیمت کالاها و کیفیت محصولات ایرانی در بازارهای اوراسیا و جهان
۵. نظم و ترتیب جدید در تجارت خارجی کشور و کاهش صدور بخشنامه‌ها و مقررات خلق الساعه

پیشگفتار

امروزه تجارت بین الملل به عنوان یکی از مهم ترین عوامل توسعه و رشد اقتصادی کشورها از طریق افزایش فرصت های تجاری و سرمایه گذاری محسوب می شود. پیوستن به زنجیره ارزش جهانی و توسعه صادرات در کشورهای در حال توسعه زمینه بهبود رقابت پذیری را در این کشورها فراهم می کند و افزایش ارزش افزوده محصولات، سرمایه گذاری در تحقیق و توسعه، سرمایه گذاری مستقیم خارجی و ایجاد فرصت های شغلی را به همراه خواهد داشت.

در ایران نیز اهمیت توسعه صادرات غیرنفتی لزوم دسترسی به بازارهای جهانی را بیش از پیش آشکار می سازد. در این راستا واحد بازاریابی و روابط بین الملل اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی اصفهان بر آن شده تا پتانسیل های صادراتی استان و کشور را در زمینه های نیازهای عمده وارداتی به سایر کشورها مورد بررسی قرار دهد.

اتحادیه اقتصادی اوراسیا که با هدف ایجاد فضای واحد اقتصادی، توسعه بازارهای مشترک، ترویج رقابت سالم در بازار مشترک و سیاست های مشترک در کشاورزی، انرژی، فناوری، و حمل و نقل ایجاد شده است، امکان بهره مندی تجار ایرانی از تعرفه های ویژه تجاری با کشورهای عضو پیمان را فراهم می آورد که یکی از نتایج آن کاهش آسیب پذیری اقتصادی و توسعه صادرات غیرنفتی کشور است. چنانچه ایران بتواند از ظرفیت های آشکار و پنهان توافق نامه تجارت اتحادیه اوراسیا در توسعه صادرات غیرنفتی بهره لازم را ببرد، می توان از آن به عنوان شاخصی برای ورود به بازارهای جهانی بهره جست.

اتحادیه اقتصادی اوراسیا

معرفی

اتحادیه اقتصادی اوراسیا فعالیت خود را رسماً از ابتدای ژانویه ۲۰۱۵ آغاز کرد. ریشه نظری تکوین اتحادیه اقتصادی اوراسیا را باید در پیشنهاد نورسلطان نظر بایف، رئیس جمهور قزاقستان در سال ۱۹۹۴ در خصوص تکوین بلوک تجاری منطقه‌ای جستجو کرد. پس از طرح این پیشنهاد، در سال ۲۰۰۰ میلادی، کشورهای بلاروس، قزاقستان، روسیه، قرقیزستان و تاجیکستان جامعه اقتصادی اوراسیا را با هدف ایجاد بازار مشترک برای کشورهای عضو به وجود آوردند که ازبکستان نیز در سال ۲۰۰۶ به آن پیوست.

در سال ۲۰۰۷، روسیه، قزاقستان و بلاروس درباره ایجاد یک اتحادیه گمرکی میان خود به توافق رسیدند. در سال ۲۰۰۹، ابتدا توافقاتی میان مسکو، آستانه و مینسک در خصوص ایجاد تعرفه گمرکی مشترک (ایجاد کد مشترک به جای قوانین داخلی) صورت پذیرفت و در نهایت، توافقات مذکور به امضای رؤسای جمهوری سه کشور رسید و بدین ترتیب، اتحادیه گمرکی در سال ۲۰۱۰ میان این سه کشور شروع به فعالیت کرد. اتحادیه اقتصادی اوراسیا از ادغام اتحادیه گمرکی منطقه اوراسیا و نیز جامعه اقتصادی اوراسیا و به منظور مدرن‌سازی همه جانبه، همکاری و بهبود رقابت‌پذیری اقتصادهای ملی و ایجاد شرایط توسعه پایدار برای بهبود شرایط زندگی جمعیت کشورهای عضو ایجاد گردید.

اهداف و اولویت‌های اتحادیه

اهداف و اولویت‌های اتحادیه گمرکی شامل حذف تعرفه‌های گمرکی داخلی کشورهای عضو، ایجاد تعرفه خارجی مشترک و یک بازار واحد گسترده میان روسیه، قزاقستان و بلاروس بود. ایده تأسیس فضای واحد اقتصادی موجب شد رؤسای جمهور روسیه، بلاروس، و قزاقستان توافقنامه ایجاد اتحادیه اقتصادی اوراسیا را در سال ۲۰۱۴ امضاء کنند که در اول ژانویه ۲۰۱۵ اجرایی شد. هدف این اتحادیه، ایجاد فضای واحد اقتصادی، توسعه بازار مشترک و دستیابی به جریان آزاد کالا، سرمایه، خدمات و افراد در بازار واحد کشورهای عضو، کاهش قیمت کالاها با کاهش هزینه‌های حمل و نقل مواد خام، ترویج رقابت سالم در بازار مشترک، سیاست‌های مشترک در کشاورزی، انرژی، فناوری، و حمل‌ونقل اعلام شده است. ارمنستان در ۲ ژانویه ۲۰۱۵ و قرقیزستان در ۶ اوت ۲۰۱۵ به عضویت کامل اتحادیه اقتصادی اوراسیا درآمدند. در حال حاضر، اعضای این اتحادیه عبارتند از

روسیه، بلاروس، قزاقستان، قرقیزستان و ارمنستان که عضو اتحادیه گمرکی اوراسیا نیز هستند. تاجیکستان، گرجستان، ازبکستان، مولداوی، اوکراین، پاکستان، ترکیه، ایران، چین و ویتنام نیز از دیگر گزینه‌های احتمالی عضویت در این اتحادیه هستند.

ترکیب کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا

- روسیه (از ۱ ژانویه ۲۰۱۵)
- بلاروس (از ۱ ژانویه ۲۰۱۵)
- قزاقستان (از ۱ ژانویه ۲۰۱۵)
- ارمنستان (از ۲ ژانویه ۲۰۱۵)
- قرقیزستان (از ۱۲ آگوست ۲۰۱۵)

کشورهای ناظر اتحادیه

مولداوی (از ۱۴ آوریل ۲۰۱۷)

نامزدهای عضویت در اتحادیه

- تاجیکستان
- مولداوی
- ازبکستان
- مغولستان
- ترکمنستان
- ایران
- ترکیه
- هند
- چین
- تونس

ساختار و نهادهای مدیریتی اتحادیه

شورای عالی اقتصادی اوراسیا

عالی‌ترین نهاد اتحادیه اقتصادی اوراسیا، شورای عالی اقتصادی اوراسیا است که شامل روسای جمهور کشورهای عضو اتحادیه است و جلسات آن حداقل یک بار در سال برگزار می‌شود. اولین جلسه از زمان آغاز به کار اتحادیه اقتصادی اوراسیا در ۸ مه ۲۰۱۵ در کرملین برگزار شد. سران دولت‌های کشورهای عضو، عضو شورای اقتصادی بین‌الدولی اوراسیا هستند. این شورا بر اجرای تصمیمات و رای عالی در سطح رؤسای جمهور نظارت می‌کند، حکم کمیسیون اقتصادی اوراسیا را صادر می‌کند و علاوه بر این، عهده‌دار مسئولیت‌های دیگری نیز هست. جلسات این شورا در صورت لزوم و حداقل دو بار در سال برگزار می‌شود. اولین جلسه در تاریخ ۶ فوریه ۲۰۱۵ در Gorki، در محل اقامت رئیس دولت روسیه در حومه مسکو برگزار شد.

کمیسیون اقتصادی اوراسیا یک نهاد فعال و دائمی و مرجع نظارتی اتحادیه است. وظایف شورای عالی اقتصادی اوراسیا شامل تضمین شرایط برای عملکرد و توسعه اتحادیه، و همچنین تدوین طرح‌های پیشنهادی در مورد مسائل همکاری اقتصادی است.

شورای بین‌دولتی

شورای بین‌دولتی از سران دولت کشورهای عضو تشکیل شده است. جلسات شورای بین‌دولتی در صورت لزوم و حداقل دو بار در سال برگزار می‌شود و وظیفه اصلی آن تحقق و کنترل اجرای معاهده اتحادیه اقتصادی اوراسیا، و معاهدات بین‌المللی در چارچوب اتحادیه و تصمیمات شورای عالی است.

کمیسیون اقتصادی اوراسیا

کمیسیون اقتصادی اوراسیا نهاد دائمی مقررات‌گذاری فراملی اتحادیه است که مقر آن در مسکو است. وظایف اصلی این کمیسیون، اطمینان از شرایط کارکرد و توسعه اتحادیه و همچنین تدوین طرح‌های پیشنهادی برای ادغام اقتصادی در چارچوب اتحادیه است.

دادگاه اتحادیه

دادگاه اتحادیه نهاد قضایی اتحادیه است که تضمین می‌کند کشورهای عضو و نهادهای اتحادیه، پیمان اتحادیه و سایر معاهدات بین‌المللی را در چارچوب اتحادیه بکار گیرند.

شورای بازرگانی (زیر مجموعه کمیسیون اقتصادی اوراسیا)

در ۲۲ مه ۲۰۱۵، در جریان هشتمین اجلاس اقتصادی آستانه، یک توافقنامه برای ایجاد شورای بازرگانی اتحادیه اقتصادی اوراسیا امضا شد که بنیانگذاران آن اتاق ملی کارفرمایان قزاقستان (Atameken)، اتحادیه صنعتگران و کارآفرینان روسیه، کنفدراسیون صنعتگران و کارفرمایان بلاروس، اتحادیه صنعتگران و کارآفرینان ارمنستان، اتحادیه صنعتگران و کارآفرینان قرقیزستان بودند. شورای بازرگانی به ایجاد گفتگو بین محافل کسب و کار کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا کمک می‌کند و هماهنگی متقابل آنها با کمیسیون اقتصادی اوراسیا و رهبری کشورها را نیز تضمین می‌کند.

کمیته مشاوره‌ای در زمینه سیاست‌های مالیاتی و اداری نزد هیات کمیسیون اقتصادی اوراسیا (زیر مجموعه کمیسیون اقتصادی اوراسیا)

کمیسیون اقتصادی اوراسیا، یک سازمان دائمی فعال فراملی نظارتی اتحادیه متشکل از شورای کمیسیون و هیئت کمیسیون است. شورای کمیسیون شامل معاونان نخست وزیران کشورهای عضو اتحادیه می‌شود. ترکیب هیئت کمیسیون اقتصادی اوراسیا را رئیس و وزیران کمیسیون تشکیل می‌دهند. وظایف اصلی کمیسیون عبارت است از: تامین شرایط عملکردی و توسعه اتحادیه اقتصادی اوراسیا، و همچنین تدوین طرح‌های پیشنهادی در زمینه ادغام اقتصادی در چهارچوب اتحادیه اقتصادی اوراسیا. وظایف اصلی کمیته مشورتی عبارتست از تهیه پیشنهادها برای هیئت مدیره از جمله تهیه پیش‌نویس‌های اسناد حقوقی و قانونی اتحادیه در زمینه اجرای سیاست مالیاتی و اداری در موارد زیر:

۱. شکل‌گیری رویکردهای متحد در اجرای سیاست مالیاتی کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا در زمینه‌های مورد توافق
۲. هماهنگ‌سازی قوانین مالیاتی کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا در زمینه‌های مورد توافق

۳. بهبود مبنای قانونی و حقوقی اتحادیه اقتصادی اوراسیا در زمینه مالیات غیرمستقیم در تجارت متقابل در قلمرو گمرکی مشترک اتحادیه اقتصادی اوراسیا، گردش مالی کالاهای مشمول مالیات (از جمله محصولات الکلی) در قلمرو گمرکی مشترک اتحادیه اقتصادی اوراسیا، مالیات مستقیم

۴. بهبود مدیریت مالیاتی، شامل مسائل مربوط به کنترل مالیات بر قیمت گذاری انتقال

۵. بهبود تعامل اطلاعاتی نهادهای مالیاتی کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا

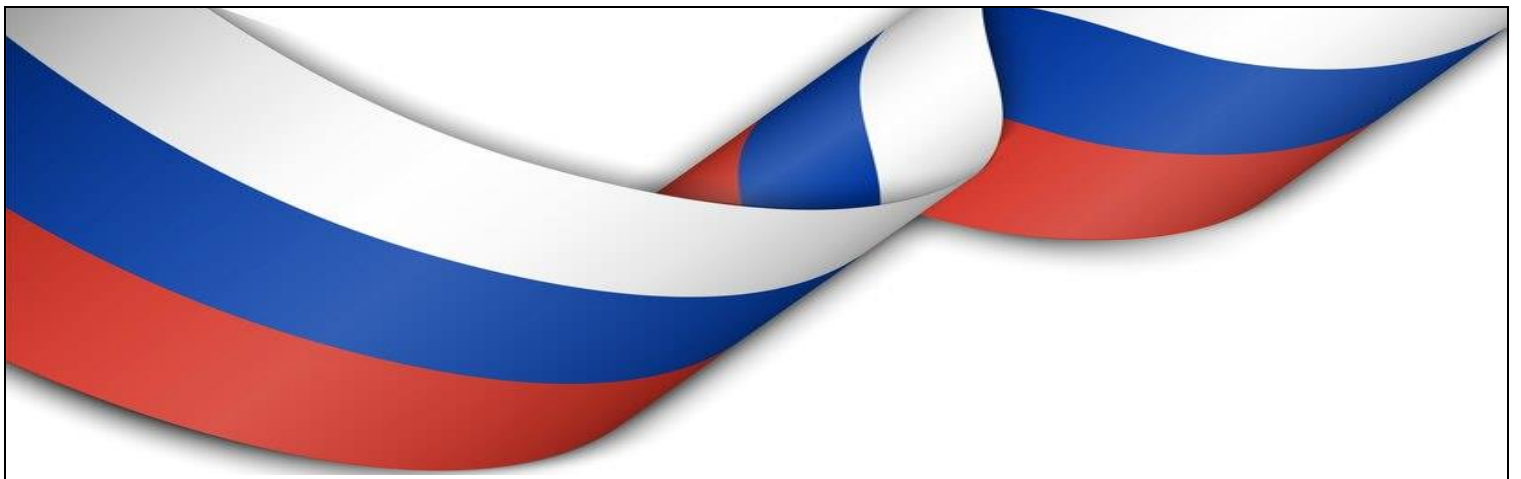
۶. بحث در مورد مسائل عملی استفاده از مبنای قانونی و حقوقی اتحادیه اقتصادی اوراسیا، تنظیم جنبه‌های مالیات و تهیه توصیه‌هایی برای حل وضعیت‌های مشکل دار.

آشنایی اجمالی با کشورهای عضو

اتحادیه اقتصادی اوراسیا

(روسیه، بلاروس، قزاقستان، ارمنستان، قرقیزستان)

روسیه

کشور روسیه با جمعیت ۱۴۴ میلیون نفر و مساحت ۱۷ میلیون کیلومتر، پهناورترین کشور جهان است که در شمال اوراسیا قرار دارد به گونه‌ای که اختلاف غربی‌ترین منطقه تا شرقی‌ترین نقطه روسیه در حدود ۹ ساعت است.

این کشور در عرض‌های بالای جغرافیایی واقع شده و بیشتر مناطق آن سرد سیر است، به همین دلیل در بیشتر مناطق روسیه شرایط کشاورزی فراهم نیست. روسیه نهمین کشور پرجمعیت دنیاست. تراکم جمعیت روسیه ۹ نفر در هر کیلومتر مربع است که از پایین‌ترین نرخ‌های تراکم جمعیت در جهان به حساب می‌آید. پایتخت روسیه شهر مسکو است که در بخش اروپایی قرار دارد و جمعیت آن حدود ۱۲ میلیون نفر است.

زبان رسمی این کشور زبان روسی است، ولی ۲۷ زبان دیگر نیز در مناطق خودگردان این کشور رایج است. روسیه کشوری فدرال با تقسیمات کشوری پیچیده است که شامل ۸۳ واحد فدرال از جمله ۲۱ جمهوری خودگردان می‌شود.

همسایگان زمینی روسیه عبارت‌اند از:

در جنوب غربی (آسیا): کره شمالی، چین، مغولستان و قزاقستان

در جنوب شرقی (قفقاز): جمهوری آذربایجان و گرجستان

در شرق (اروپا): اوکراین، بلاروس، لتونی، استونی، فنلاند و نروژ؛ و در بخش جدا مانده کالینینگراد با کشورهای لیتوانی و لهستان.

اطلاعات پایه روسیه - ۲۰۲۲

جمعیت	۱۴۴ میلیون نفر
مساحت	۱۷ میلیون کیلومتر مربع
پایتخت	مسکو
دین و مذهب	مسیحی، مسلمان، یهودی و...
شهرهای مهم	مسکو، سنت پترزبورگ، نیژنی نووگوراد، امسک
تولید ناخالص داخلی	۲/۲۴ تریلیون دلار
نرخ تورم (۲۰۲۱)	۶/۷ درصد
درآمد سرانه	۱۵/۳ هزار دلار
نرخ بیکاری (۲۰۲۱)	۴/۷ درصد
نرخ پول و برابری با دلار (October 2023)	۱ دلار آمریکا برابر با ۹۷/۵ روبل
عضویت در سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای	سازمان ملل متحد، صندوق بین‌المللی پول، جامعه کشورهای مستقل مشترک المنافع، سازمان تجارت جهانی
ممصولات عمده کشاورزی	غلات، چغندر قند، دانه آفتاب گردان
ممصولات عمده معدنی	آلمینیوم، آهن، سنگ آهن منگنز، مس، نیکل
کشورهای عمده واردکننده کالا از روسیه	چین، ترکیه هند، ایتالیا، آلمان، هلند، قزاقستان، لهستان، فرانسه، آمریکا
کشورهای عمده صادرکننده کالا به روسیه	چین، آلمان، ترکیه، قزاقستان، ایتالیا، کره جنوبی، لهستان، ژاپن، هلند، بلژیک
اقلام عمده صادراتی به از جهان	نفت و فرآورده‌های آن - گاز - طلا - زغال سنگ - گندم
اقلام عمده وارداتی از جهان	تلفن و موبایل - دارو - تانکر - ماشین آلات و وسایل نقلیه

منابع: ITC - World Bank

مهمترین اقلام صادراتی/وارداتی ایران به/از روسیه-۲۰۲۱

پسته- پلی استیرن- کیوی-الیاف سنتتیک غیر یکسره- فلفل دلمه‌ای- روی- هلو سیب- کشمش- گوجه و رب گوجه- سیمان- فروکروم	مهمترین اقلام صادراتی ایران به روسیه
گندم- روغن دانه آفتابگردان- ذرت دامی- چوب- جو- دستگانه‌های کنترل از راه دور رادیویی- عدس- پنبه- دارو- چوب- تخته- نخود- سایر وسایل نقلیه	مهمترین اقلام وارداتی ایران از روسیه

منابع: ITC

مبادلات تجاری روسیه با جهان-میلیارد دلار

*۲۰۲۲	۲۰۲۱	۲۰۲۰	۲۰۱۹	۲۰۱۸	۲۰۱۷	۲۰۱۶	
۵۶۵	۴۹۲/۳	۳۳۷	۴۲۲/۷	۴۴۹/۳	۳۵۷	۲۸۵	صادرات
۱۹۴	۲۹۳/۵	۲۳۱/۶	۲۴۳/۷	۲۳۸/۱	۲۲۷	۱۸۲/۲	واردات
۳۷۰	۱۹۸	۱۰۵	۱۷۸	۲۱۱	۱۳۰	۱۰۳	تراز

منبع: ITC

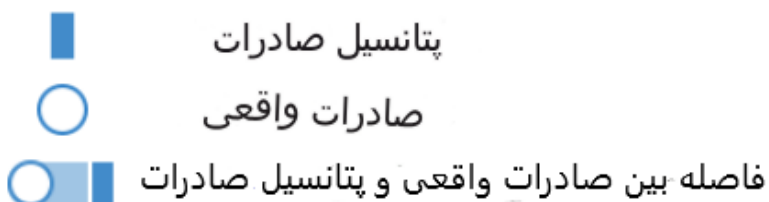
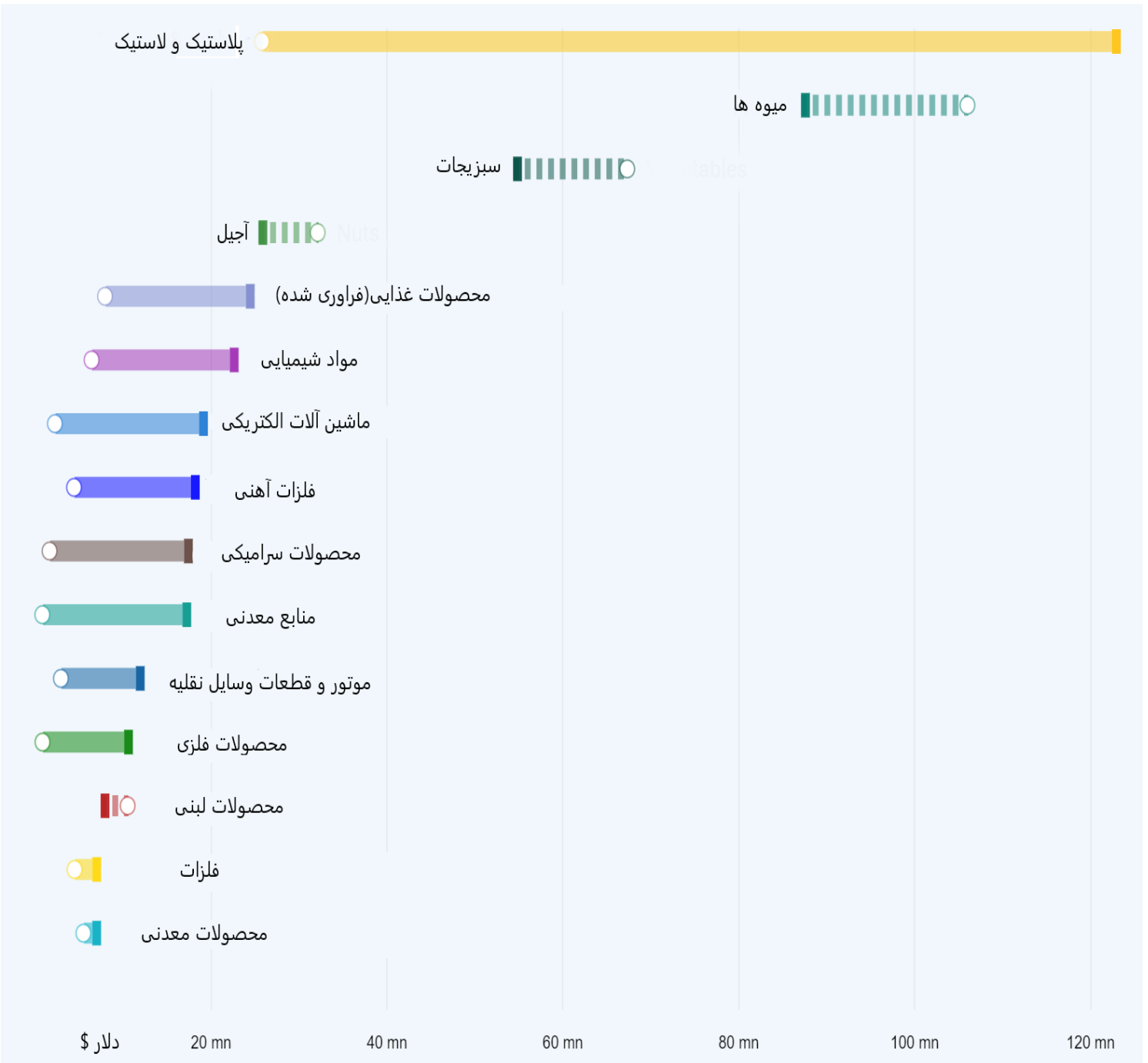
*ITC Mirror Data

مبادلات تجاری ایران و روسیه -میلیون دلار

شش ماهه ۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	
۴۴۰/۳	۷۴۳	۵۷۸/۶	۵۰۳/۴	۴۶۰	۲۸۳/۸	صادرات
۹۲۵/۳	۱۵۰۰	۱۶۶۴	۱۰۷۰	۱۱۷۷	۱۳۵۴	واردات
-۴۸۵	-۷۵۷	-۱۰۸۵/۴	-۴۸۸	-۷۱۷	-۱۰۷۰/۲	تراز

منبع: گمرک جمهوری اسلامی ایران

۱۵ گروه کالای اساسی دارای پتانسیل صادرات از ایران به روسیه

منبع: ITC

قزاقستان

کشور قزاقستان با جمعیت ۲۰ میلیون نفر و مساحت ۲/۷ میلیون کیلومتر، نهمین کشور بزرگ جهان است که در بخش میانی قاره اروپا-آسیا و شمال آسیای مرکزی واقع شده است. این کشور از سواحل شرقی دریای خزر تا مرز جمهوری خلق چین قرار دارد و از لحاظ وسعت دومین جمهوری از جمهوری‌های شوروی سابق می‌باشد.

قزاقستان به ترتیب از شمال با روسیه، از شرق با چین، از جنوب شرقی با قرقیزستان، از جنوب با ازبکستان و از جنوب غربی با ترکمنستان همسایه است. همچنین بخشی از سواحل شمال شرقی دریای خزر نیز در این کشور قرار دارد. ۷۰ درصد از جمعیت قزاقستان را مسلمانان تشکیل داده و دارای اشتراکات فرهنگی و تاریخی فراوانی با ایران هستند. اراضی وسیع و برخوردار از تقریباً همه انواع شرایط آب‌وهوایی و خاک مناسب، قزاقستان را به کشوری مستعد برای توسعه جنگل کاری، شکار، ماهیگیری و کشاورزی بدل کرده است.

قزاقستان مواد معدنی را به بازارهای جهانی می‌فروشد و با ارز به دست آمده، کالاهای مصرفی، لوازم الکترونیکی، ماشین‌آلات، تجهیزات، مواد غذایی و مصالح ساختمانی را از همسایگان نزدیک خود خریداری می‌کند. در واقع تمامی اقلام ضروری را وارد می‌کند. این مدل بیش از ۲۰ سال پیش ظاهر شد تا مبنای "معجزه اقتصادی قزاقستان" شود و این کشور را به دومین اقتصاد در بین کشورهای پسا شوروی تبدیل کند. در این مدل، محرک‌های رشد اقتصادی، صادرات مواد معدنی و خدمات هستند که واردات و جریان‌های مالی را مجدداً توزیع و بخش عمده‌ای از مشاغل را در بخش‌های رسمی و غیررسمی اقتصاد ایجاد می‌کنند.

اطلاعات پایه قزاقستان - ۲۰۲۲

جمعیت	۲۰ میلیون نفر
مساحت	۲/۷ میلیون کیلومتر مربع
پایتخت	نور سلطان
دین و مذهب	اسلام و مسیحیت
شهرهای مهم	نورسلطان، آلماتی، چیمکنت، آکتائو
تولید ناخالص داخلی	۲۲۰/۶ میلیارد دلار
نرخ تورم	۸ درصد
درآمد سرانه	۱۱/۲ هزار دلار
نرخ بیکاری	۵ درصد
نرخ پول و برابری با دلار (October 2023)	۱ دلار آمریکا برابر با ۴۷۷ تنگه
عضویت در سازمان‌های بین المللی و منطقه ای	عضو WTO، اوراسیا، عضو در جامعه کشورهای مشترک المنافع، سازمان ملل متحد، صندوق بین المللی پول، بانک جهانی، آنکتاد، اگو، سازمان همکاریهای شانگهای، اتحادیه گمرکی بلاروس، روسیه، قزاقستان و...
ممصولات عمده کشاورزی	غلات-سیب زمینی-سبزیجات-میوه دام زنده
ممصولات عمده معدنی	اورانیوم، کروم، روی، سرب، منگنز، مس، زغال سنگ، آهن و طلا، نفت و گاز طبیعی
کشورهای عمده واردکننده کالا از قزاقستان	ایتالیا، چین، روسیه، هلند، ترکیه، کره جنوبی، ازبکستان، فرانسه، رومانی، اسپانیا،
کشورهای عمده صادرکننده کالا به قزاقستان	روسیه، چین، آلمان، آمریکا، ترکیه، کره جنوبی، ازبکستان، ژاپن، ایتالیا، فرانسه بلاروس.
اقلام عمده صادراتی به از جهان	روغن‌های نفتی-مس-اورانیوم طبیعی-فروکروم-گندم-گاز طبیعی-سنگ معدن و کنسانتره آهن-نقره-زینک-آلمینیوم
اقلام عمده وارداتی از جهان	چپ ماشین‌های الکتریکی-موتور وسایل نقلیه-دارو-تلفن و گوشی همراه-زغال سنگ-طلا-کفش

منبع: World Bank-ITC

مهمترین اقلام صادراتی/وارداتی ایران به/از قزاقستان-۲۰۲۲

مهمترین اقلام صادراتی ایران به قزاقستان	پسته- پلی استیرن-خرما-کشمش- فلفل دلمه-سیب-سیمان-استایلایزر- رنگ-فرش-کیوی-محصولات آهنی و فولادی
مهمترین اقلام وارداتی ایران از قزاقستان	گندم-جو-کلزا-تراکتور-ماشین برش فلز و سنگ-ماشین خم کاری-ماشین سوراخ کاری-ماشین فرز-اسید فسفریک

منبع: ITC

مبادلات تجاری قزاقستان با جهان (میلیارد دلار)

۲۰۲۲	۲۰۲۱	۲۰۲۰	۲۰۱۹	۲۰۱۸	۲۰۱۷	۲۰۱۶	
۸۴/۴	۶۰/۳	۴۶/۹	۵۷/۷	۶۱	۴۸/۳	۳۶/۷	صادرات
۵۰	۴۱/۴	۳۸	۳۸/۳	۳۲/۵	۲۹/۳	۲۵	واردات
۳۴/۴	۱۸/۹	۸/۸	۱۹/۴	۲۸/۴	۱۹	۱۱/۶	تراز

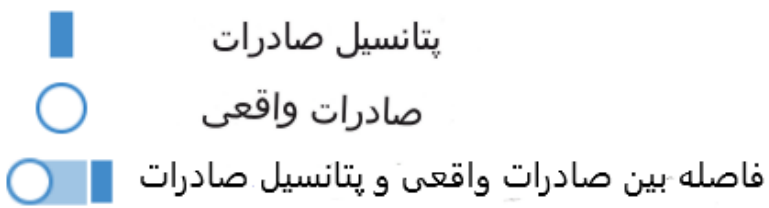
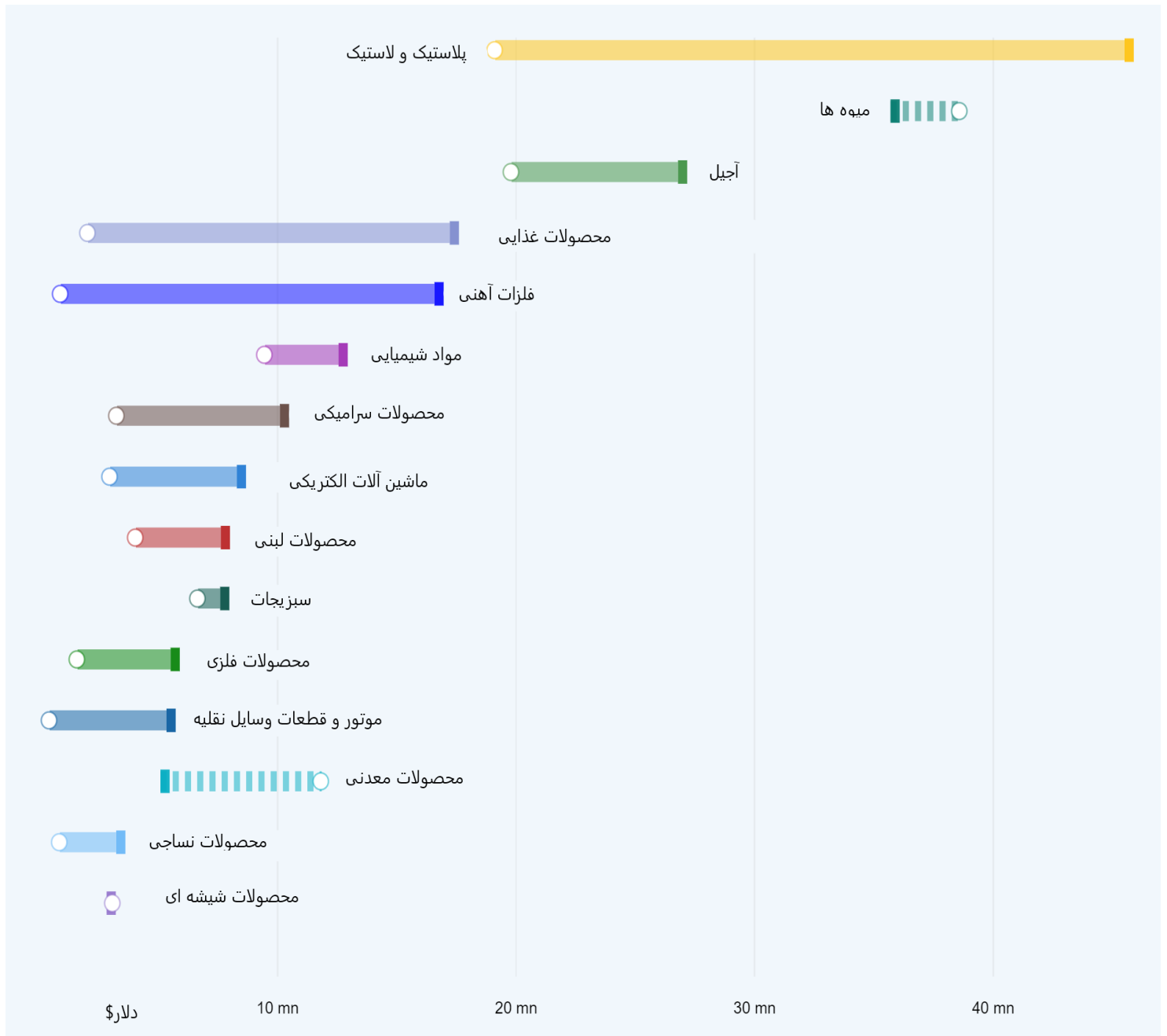
منبع: ITC

مبادلات تجاری ایران و قزاقستان (میلیون دلار)

شش ماهه ۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	
۸۶/۴	۱۹۵/۳	۱۸۶/۸	۱۶۷/۸	۱۶۵/۴	۱۳۲/۷	صادرات ایران
۴۰	۱۲۴/۸	۷۸/۶	۳۷/۳	۱۰۵	۸۷/۴	واردات ایران
۴۶/۴	۷۰/۵	۱۰۸/۲	۱۳۰/۵	۶۰/۴	۴۵/۳	تراز

منبع: گمرک جمهوری اسلامی ایران

۱۵ گروه کالای اساسی دارای پتانسیل صادرات از ایران به قزاقستان

منبع: ITC

بلاروس

کشور بلاروس یک سرزمین دور از دریا در اروپای غربی است، که با کشورهای روسیه، لهستان، اوکراین، لیتوانی و لتونی هم‌مرز است. جمهوری بلاروس به طور رسمی در سال ۱۹۹۰ حاکمیت خود را اعلام کرد و پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی در سال ۱۹۹۱ اعلام استقلال کرد. این کشور با مساحت ۲۰۷،۶۰۰ کیلومتر مربع و جمعیت حدود ۹ میلیون نفر اقتصادی نسبتاً با ثبات دارد. پایتخت کشور بلاروس شهر مینسک با مساحت ۲۰۰ کیلومتر مربع است. بلاروس دارای ۶ استان بوده که مراکز آن‌ها شهرهای مینسک، برست، ویتبسک، گومل، گروندو و موگیلف می‌باشند.

در حدود ۳۸ درصد از مساحت بلاروس جنگل‌ها بوده و ۲ درصد آن آب‌ها تشکیل می‌دهد، زمین‌های زراعتی در این کشور ۴۰ درصد هستند. در ده سال اخیر کشور بلاروس در زمینه صادرات گوشت و لبنیات نیز توانسته رتبه خوبی کسب نمایند. دولت بلاروس به رغم در پیش گرفتن سیاست خصوصی‌سازی ناشی از توصیه نهادهای مالی و پولی بین‌المللی هنوز هم مالک ۷۰ درصد شرکت‌های تولیدی کشور می‌باشد.

اطلاعات پایه بلاروس - ۲۰۲۲

جمعیت	۹/۲ میلیون نفر
مساحت	۲۰۷ هزار کیلومتر مربع
پایتخت	مینسک
دین و مذهب	ارتدوکس شرقی
شهرهای مهم	برست، گومل، ماهیلیوف، گروдна، ویتبسک
تولید ناخالص داخلی	۷۲/۸ میلیارد دلار
نرخ تورم	۹/۵ درصد
درآمد سرانه	۷/۹ هزار دلار
نرخ بیکاری	۴/۲ درصد
نرخ پول و برابری با دلار (October 2023)	۱ دلار آمریکا برابر با ۳/۳ روبل بلاروس
عضویت در سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای	عضو ناظر WTO، اتحادیه اوراسیا، یونیدو، آنگتاد، CIS، سازمان ملل
محصولات عمده کشاورزی	حبوبات، سیب زمینی، سبزیجات، چغندر قند، الیاف کتان
محصولات عمده معدنی	زغال سنگ، دولومیت، گرانیت، سنگ آهن، خاک رس، گچ، ماسه سنگ، نفت و گاز
کشورهای عمده واردکننده کالا از بلاروس (۲۰۲۱)	روسیه، لهستان، اوکراین، لتوانی، آلمان، قزاقستان، چین، لاتویا، هلند، ازبکستان
کشورهای عمده صادرکننده کالا به بلاروس (۲۰۲۱)	روسیه، چین، آلمان، اوکراین، لهستان، ایتالیا، ترکیه، آمریکا، فرانسه، سوئیس
اقلام عمده صادراتی به از جهان	پنیر، چوب کاج، میله‌های آهنی و فولادی، روغن کلزا و کانولا، کره، شیر و خامه، تجهیزات چوبی، گوشت یخ‌زده، موتور ماشین
اقلام عمده وارداتی از جهان	دارو، قراضه آهن، موتور وسایل نقلیه، تلفن و موبایل، کنجاله، مولدهای برقی، مواد غذایی، دانه سویا، موتورهای پیستونی

منبع: World Bank-ITC

مهمترین اقلام صادراتی/وارداتی ایران به/از بلاروس-۲۰۲۱

مهمترین اقلام صادراتی ایران به بلاروس	دارو-کفیوش‌ها-پسته-کیوی-شیر-خامه-کره-لفل دلمه ای- فیلتر دستگاه تصفیه آب- رب گوجه فرنگی-کشکش-پلی اتیلن-خرما-کلم
مهمترین اقلام وارداتی ایران از بلاروس	الیاف سنتتیک-ماشین آلات و دستگاه برای آماده کردن گوشت-کاغذ روزنامه-تراکتورها-الکل اتیلیک-لاستیک رویی چرخ-رولریبرینگ-اجزا باطری و قوه

منبع: ITC

مبادلات تجاری بلاروس با جهان (میلیارد دلار)

۲۰۲۲	۲۰۲۱	۲۰۲۰	۲۰۱۹	۲۰۱۸	۲۰۱۷	۲۰۱۶	
۱۱	۳۹/۸	۲۹/۱	۳۲/۹	۳۳/۷	۲۹/۲	۲۳/۵	صادرات
۱۲/۵	۴۱/۸	۳۲/۷	۳۹/۴	۳۸/۴	۳۴/۲	۲۷/۶	واردات
-۱/۵	-۲	-۳/۶	-۶/۵	-۴/۷	-۵	-۴/۱	تراز

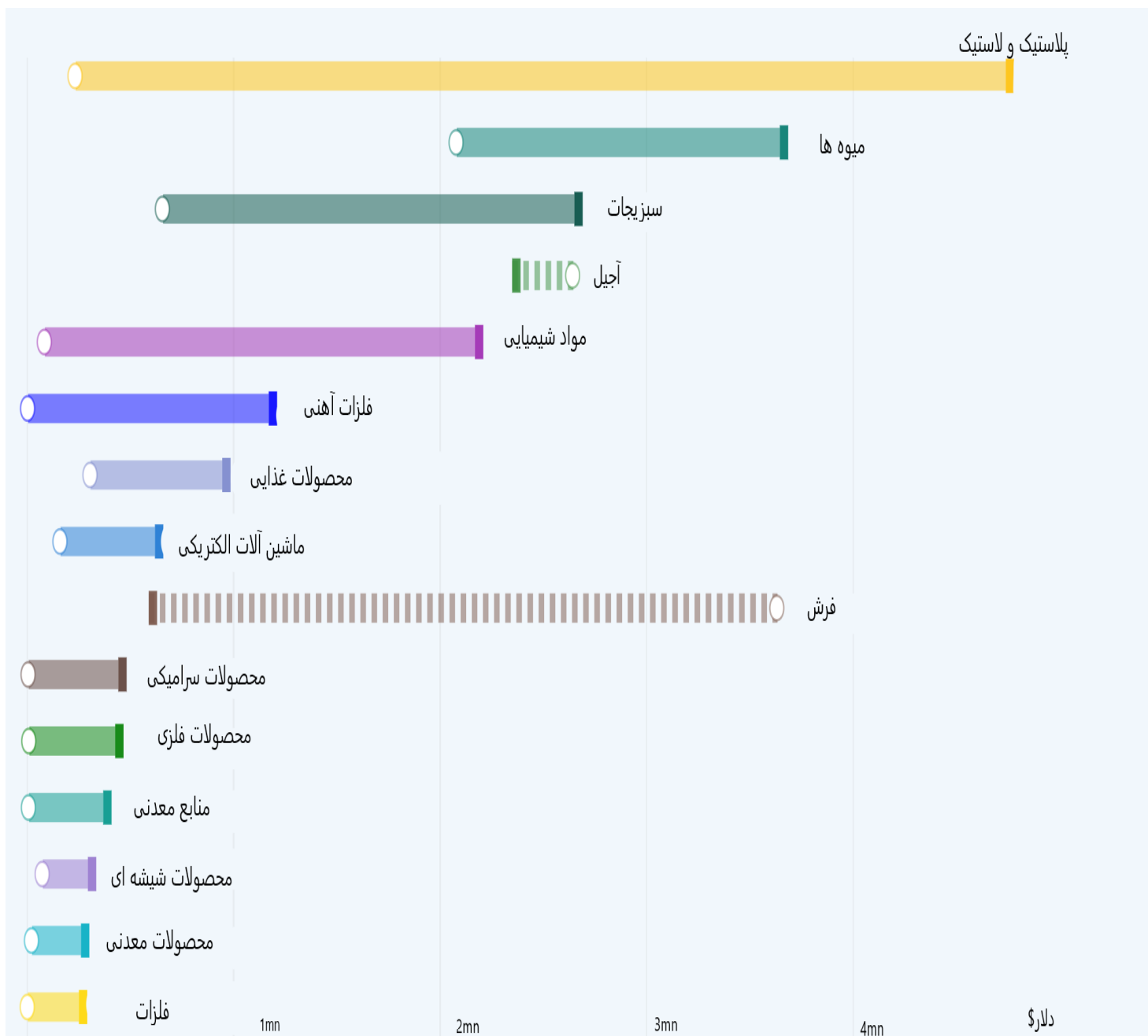
منبع: ITC

مبادلات تجاری ایران و بلاروس (میلیون دلار)

شش ماهه ۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	
۸/۶	۱۵/۱	۱۶/۹	۲۰/۹	۱۱/۷	۲/۷	صادرات ایران
۳۶/۵	۴۳/۶	۹/۷	۹	۱۳/۹	۲۳/۳	واردات ایران
-۲۷/۹	-۲۸/۵	۷/۲	۱۱/۹	-۲/۲	-۲۰/۶	تراز

منبع: گمرک جمهوری اسلامی ایران

۱۵ گروه کالای اساسی دارای پتانسیل صادرات از ایران به بلاروس

- پتانسیل صادرات
- صادرات واقعی
- ◐ فاصله بین صادرات واقعی و پتانسیل صادرات

منبع: ITC

ارمنستان

کشور ارمنستان با نام رسمی جمهوری ارمنستان کشوری در قفقاز جنوبی، از شمال به گرجستان، از شرق با جمهوری آذربایجان، از غرب با ترکیه و از جنوب با ایران و نخجوان هم‌مرز است.

کشور ارمنستان کوچک‌ترین کشور مستقل مشترک‌المنافع با ۲۹۸۰۰ کیلومتر مساحت، ۲/۸ میلیون نفر جمعیت و ۱۱ استان است که از مراکز مهم صنعتی شوروی سابق محسوب می‌شود. ارمنستان اولین کشوری بود که در اوایل قرن چهارم میلادی، مسیحیت را به‌عنوان دین رسمی خود پذیرفت و کلیسای آن کاملاً خودمختار و متفاوت با کلیساهای دیگر در دنیاست.

ایروان پایتخت این کشور ۱ میلیون نفر جمعیت دارد. واحد پول آن درام ارمنستان بوده و زبان ارمنی، زبان رسمی کشور ارمنستان است.

ارمنستان همسایه کوچکی است که رابطه اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی بسیار مناسبی با ایران دارد. به همین دلیل صادرات به ارمنستان می‌تواند گزینه خوبی برای همکاری اقتصادی با این کشور باشد. در سال‌های اخیر ارمنستان رشد اقتصادی بسیار خوبی داشته و این موضوع باعث شده تا روابط تجاری و اقتصادی آن با ایران بسیار بهبود یابد. خصوصاً آنکه این کشور از سال ۲۰۱۵ یکی از اعضای اتحادیه اقتصادی اوراسیا بوده که ایران نیز یکی دیگر از اعضای موقت آن است. مجموعه این عوامل باعث شده است تا بسیاری از تجار و تولیدکنندگان کشورمان به فکر صادرات به ارمنستان باشند. از دیگر سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای که ارمنستان در آن‌ها عضویت دارد می‌توان به سازمان جهانی تجارت، جامعه کشورهای مشترک‌المنافع، سازمان ملل، صندوق بین‌المللی پول، بانک جهانی و انکتاد اشاره کرد.

اطلاعات پایه ارمنستان - ۲۰۲۲

جمعیت	۲/۸ میلیون نفر
مساحت	۲۹/۷ هزار کیلومتر مربع
پایتخت	ایروان
دین و مذهب	مسیحست
شهرهای مهم	گیومری، وانادزور، هرازدان، آبوویان، اجمیادزین
تولید نافالص داخلی	۱۹/۵ میلیارد دلار
نرخ تورم	۸/۶ درصد
درآمد سرانه	۷ هزار دلار
نرخ بیکاری	۱۲/۶ درصد
نرخ پول و برابری با دلار (October 2023)	۱ دلار آمریکا برابر با ۳۹۸ درام ارمنستان
عضویت در سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای	سازمان جهانی تجارت، اتحادیه اقتصادی اوراسیا
محصولات عمده کشاورزی	میوه، سبزیجات، دام
محصولات عمده معدنی	معادن مس، مولیبدن، آلومینیم، طلا
کشورهای عمده واردکننده کالا از ارمنستان	روسیه، امارات، چین، سوئیس، عراق، هلند، بلغارستان، گرجستان، ایران، آلمان
کشورهای عمده صادرکننده کالا به ارمنستان	روسیه، چین، ایران، آلمان، آمریکا، ایتالیا، ترکیه، هند، ژاپن، ویتنام، گرجستان
اقلام عمده صادراتی به از جهان	سنگ مس، طلا، سیگار، سنگ مولیبدن، فرومولیبدن، آلومینوم، ماهی، انرژی برق، گوجه فرنگی
اقلام عمده وارداتی از جهان	گاز طبیعی، نفت، روغن‌های سبک، دارو، توتون و تنباکو، گندم، تلفن و موبایل، الماس، آلومینوم

منبع: ITC-World Bank

مهمترین اقلام صادراتی/وارداتی ایران به/از ارمنستان-۲۰۲۲

میله‌های آهنی یا فولادی، پسته، میلگرد، سولفور سدیم، پلی اتیلن، پرتقال، خامه، فلفل دلمه ای، سوسپانسیون پلی (کلروروپنیل)، کاشی و سرامیک	مهمترین اقلام صادراتی ایران به ارمنستان
واحدهای هواساز (Air End) مربوط به کمپرسورهای پیچی، سایر سوزن‌ها کاترها و کانول‌ها و همانند، اجزاء و قطعات قوه‌ها و باطری‌ها، عدسی عینک، سرشعله اجاق گاز، صفحه اشعه ایکس، سوئیچ شبکه کامپیوتر،	مهمترین اقلام وارداتی ایران از ارمنستان

منبع: ITC

مبادلات تجاری ارمنستان با جهان (میلیارد دلار)

۲۰۲۲	۲۰۲۱	۲۰۲۰	۲۰۱۹	۲۰۱۸	۲۰۱۷	۲۰۱۶	
۵/۳	۲/۹	۲/۳	۲/۶	۲/۳	۲/۱	۱/۸	صادرات
۸/۶	۵/۳	۴/۴	۵	۴/۸	۳/۸	۳/۲	واردات
-۳/۳	-۲/۴	-۲/۱	-۲/۴	-۲/۵	-۱/۷	-۱/۴	تراز

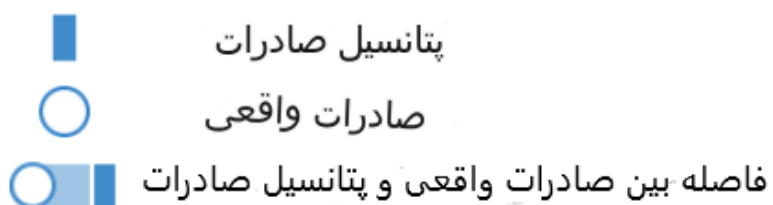
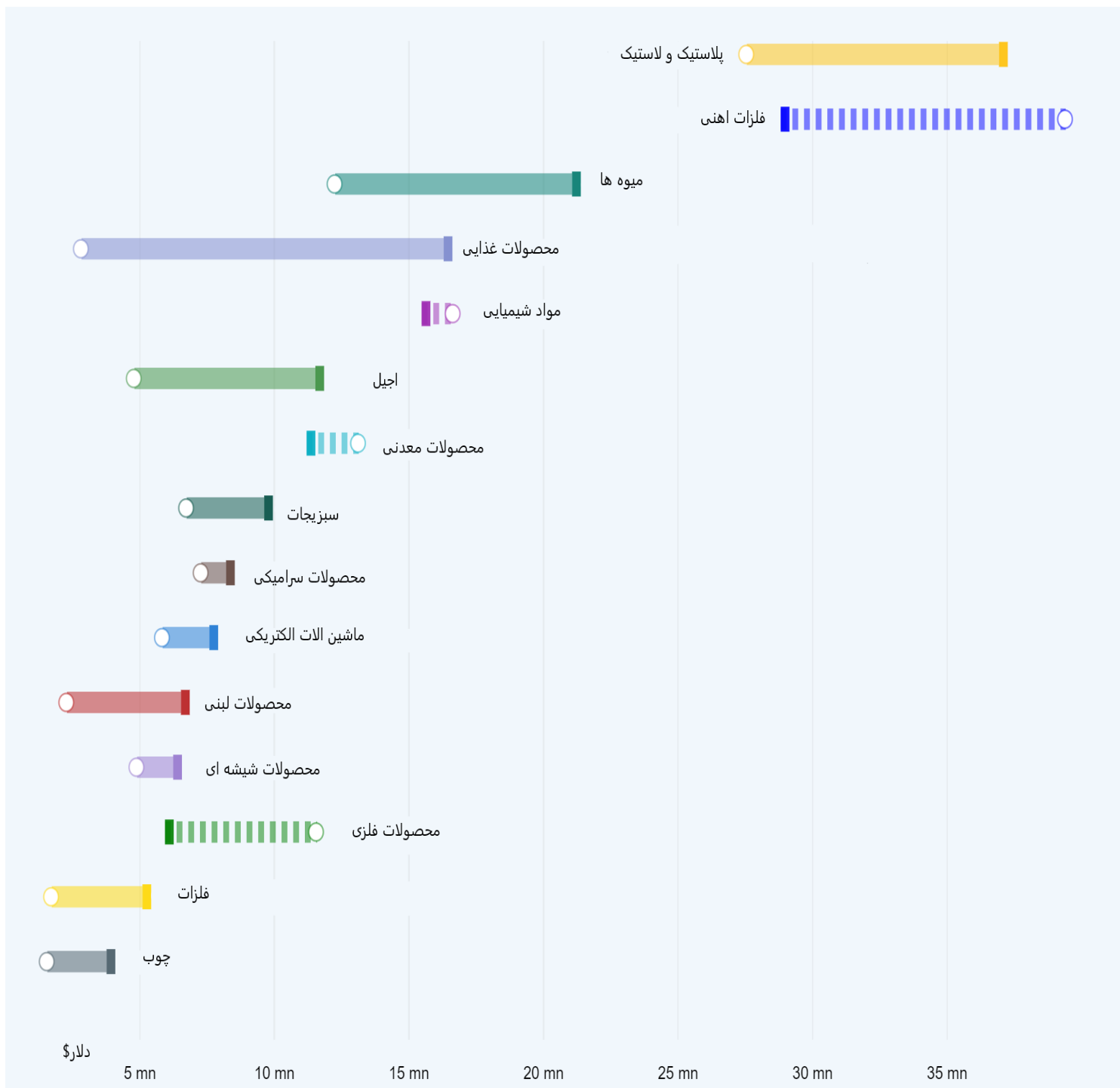
منبع: ITC

مبادلات تجاری ایران و ارمنستان (میلیون دلار)

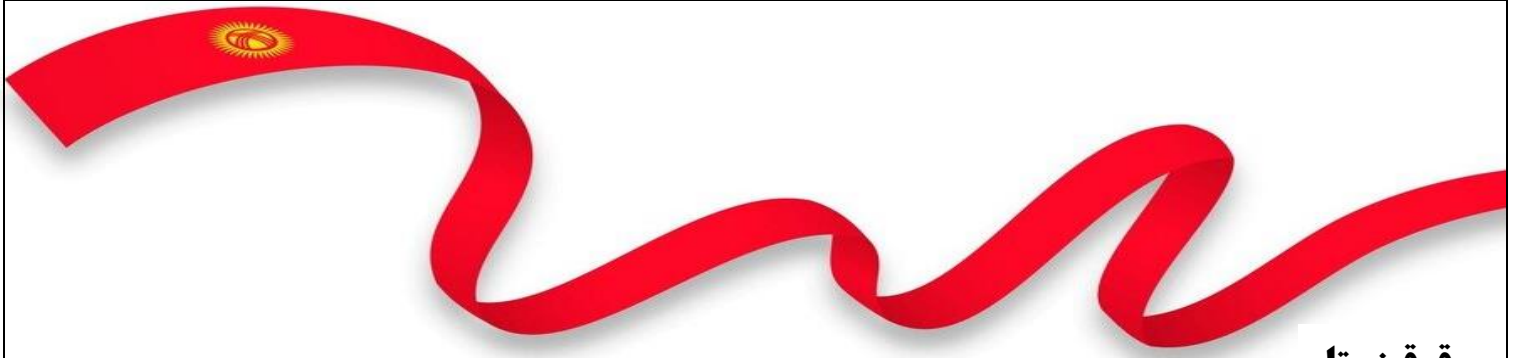
شش ماهه ۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	
۱۹۴/۸	۴۶۴/۱	۳۰۴/۱	۳۰۴/۵	۳۷۶/۲	۱۶۰/۷	صادرات ایران
۲۳/۴	۱۴/۱	۲۰/۱	۱۷/۳	۴۰/۷	۲۳	واردات ایران
۱۷۱/۴	۴۵۰	۲۸۴	۲۸۷/۲	۳۳۵/۵	۱۳۷/۷	تراز

منبع: گمرک جمهوری اسلامی ایران

۱۵ گروه کالای اساسی دارای پتانسیل صادرات از ایران به ارمنستان

منبع: ITC

قرقیزستان

جمهوری قرقیزستان کشوری محصور به خشکی در آسیای مرکزی است. این کشور از شمال با قزاقستان، در غرب و جنوب غربی با ازبکستان، و از جنوب غربی با تاجیکستان و از شرق با چین هم مرز است. پایتخت و بزرگترین شهر آن بیشکک است. مساحت قرقیزستان ۱۹۹،۵۰۰ کیلومتر مربع است و جمعیت کنونی آن ۷ میلیون نفر است که در رتبه ۱۱۲ کشورها براساس جمعیت قرار دارد. این کشور شامل ۷ استان (ولایت) به نام‌های چوی، ایسیق کول، نارین، تراز، باتکن، اوش و جلال آباد است. زبان اصلی مردم روسی و قرقیزی، مذهب آنان اسلام، ۷۵ درصد مردم مسلمان و ۲۰ درصد آنان مسیحی و ۵ درصد آنان پیرو سایر ادیان می‌باشند.

این کشور از نظر اقتصادی وابستگی زیادی به جمهوری‌های اتحاد جماهیر شوروی به خصوص در زمینه بازارهای صادراتی، واردات نفت، گاز و کالاهای مصرفی دارد.

اطلاعات پایه قرقیزستان - ۲۰۲۲

جمعیت	۶/۸ میلیون نفر
مساحت	۱۹۹ هزار کیلومتر مربع
پایتخت	بیشکک
دین و مذهب	قرقیزی، روسی، ازبکی
شهرهای مهم	بیشکک، اوش، جلال آباد
تولید ناخالص داخلی	۱۰/۹ میلیارد دلار
نرخ تورم	۱۳/۲۹ درصد
درآمد سرانه	۱۶۰۶ دلار
نرخ بیکاری	۴/۶ درصد
نرخ پول و برابری با دلار (October 2023)	۱ دلار آمریکا برابر با ۸۹ سوم قرقیزستان
عضویت در سازمان‌های بین المللی و منطقه ای	عضو در پیمان شانگهای، CIS، اوراسیا، WTO، IMF، اگو، بانک جهانی
محصولات عمده کشاورزی	پنبه، سیب زمینی، سبزیجات، میوه، انگور، گاو، گوسفند، بز
محصولات عمده معدنی	طلا، زغال سنگ، نفت، گاز طبیعی، جیوه، روی
کشورهای عمده واردکننده کالا از قرقیزستان	روسیه، قزاقستان، ازبکستان، ترکیه، امارات، چین، بلاروس، افغانستان، هنگ کنگ، آلمان
کشورهای عمده صادرکننده کالا به قرقیزستان	چین، روسیه، قزاقستان، ترکیه، ازبکستان، آمریکا، آلمان، کره جنوبی، هند، ژاپن،
اقلام عمده صادراتی به از جهان	سنگ فلزات گرانبها و کنستانتتره‌های آن - شیشه فلوت - قراضه و ضایعات مس - روغنهای نفتی و روغنهای حاصل از مواد معدنی قیری - تلفن و موبایل - لوبیا - رادیاتورها و قطعات مربوطه - پنبه
اقلام عمده وارداتی از جهان	روغنهای نفتی و روغنهای حاصل از مواد معدنی قیری - روغنهای سبک و فرآورده‌های آن - پارچه - دارو - تلفن و موبایل - پارچه - میل‌های آهنی و فولادی - موتور وسایل نقلیه - کفش - گاز طبیعی - سیگار و تنباکو

منبع: World Bank-ITC

مهمترین اقلام صادراتی/وارداتی ایران به/از قرقیزستان-۲۰۲۲

مهمترین اقلام صادراتی ایران به قرقیزستان	پسته- کفیوش-رنگ-سیب-خرما-خوراک آبزیان-پلی اتیلن-ظروف شیشه ای- فلغل دلمه ای- کیوی
مهمترین اقلام وارداتی ایران از قرقیزستان	کلرور پتاسیم-لوبیا قرمز-پنبه-سولفات آمینیوم-عدس- اسید فسفریک-ماشین پرس- ماش

منبع: ITC

مبادلات تجاری قرقیزستان با جهان (میلیارد دلار)

۲۰۲۲	۲۰۲۱	۲۰۲۰	۲۰۱۹	۲۰۱۸	۲۰۱۷	۲۰۱۶	
۲/۱	۱/۶	۱/۹	۱/۹	۱/۷	۱/۷	۱/۵	صادرات
۹/۶	۵/۵	۳/۶	۴/۹	۴/۹	۴/۸	۳/۹	واردات
-۷/۵	-۳/۹	-۱/۷	-۳	-۳/۲	-۳/۱	-۲/۴	تراز

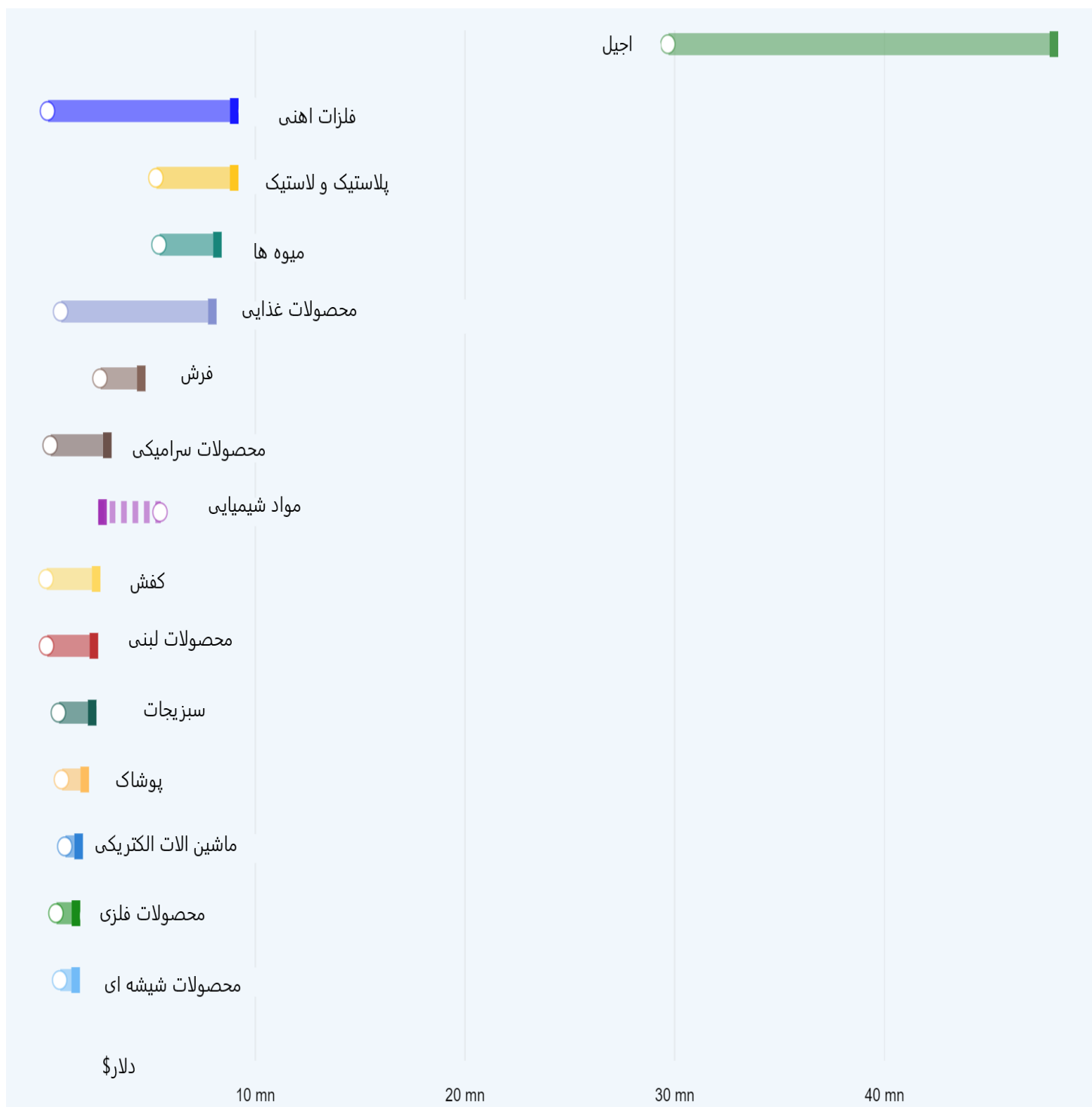
منبع: ITC

مبادلات تجاری قرقیزستان با ایران (میلیون دلار)

شش ماهه ۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	
۲۹/۴	۶۹/۷	۷۸/۸	۴۵/۹	۶۵/۵	۳۴/۷	صادرات ایران
۳/۶۵	۸/۳	۲/۹	۵/۴	۱۱/۲	۱۱/۵	واردات ایران
۲۵/۷۵	۶۱/۴	۷۵/۹	۴۰/۵	۵۴/۳	۲۳/۲	تراز

منبع: گمرک جمهوری اسلامی ایران

۱۵ گروه کالای اساسی دارای پتانسیل صادرات از ایران به قرقیزستان

دلار \$

10 mn

20 mn

30 mn

40 mn

پتانسیل صادرات

صادرات واقعی

فاصله بین صادرات واقعی و پتانسیل صادرات

منبع: ITC

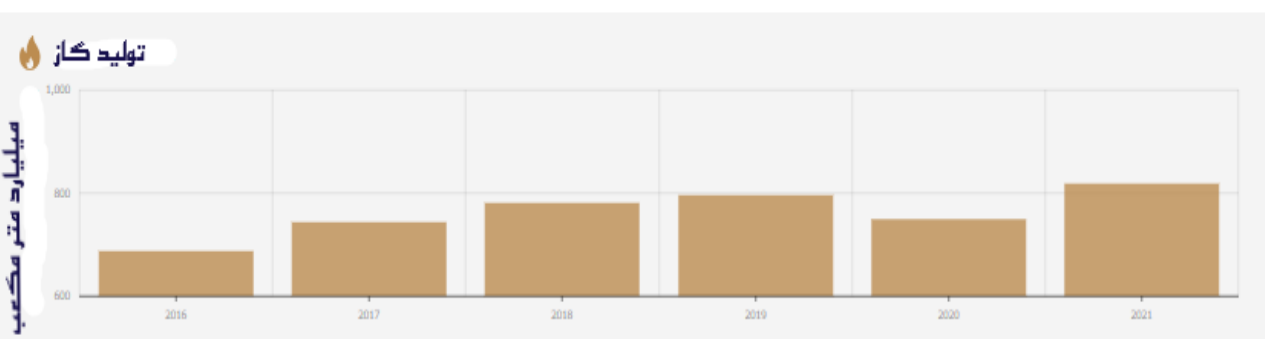
اطلاعات اساسی اتحادیہ اقتصادی اور اسیا

تولید گاز

رتبه دو تولید گاز جهان
 20.3% از تولید گاز جهان

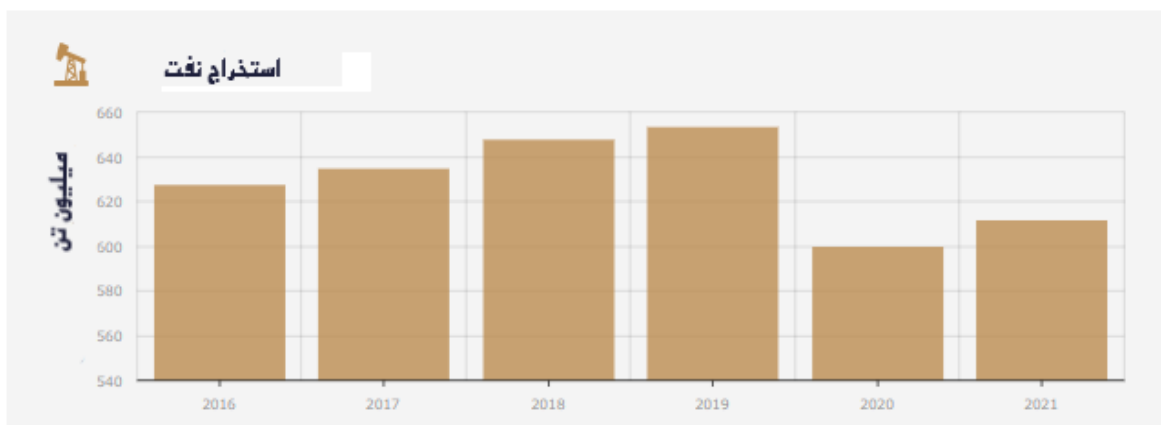
منبع: اتحادیه اقتصادی اوراسیا

تولید نفت

رتبه دو
تولید نفت جهان

14.5%
از تولید
نفت جهان

منبع: اتحادیه اقتصادی اوراسیا

تولید زغال سنگ

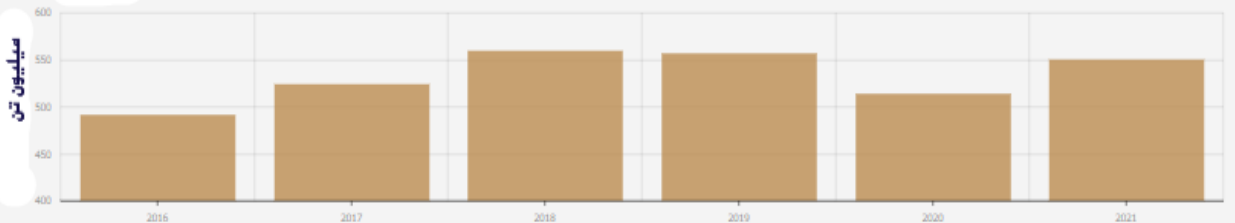

رتبه چهار تولید IV

زغال سنگ

استخراج معادن زغال سنگ

6.7%
از تولید زغال
سنگ جهان

منبع: اتحادیه اقتصادی اوراسیا

توليدات ريخته گري

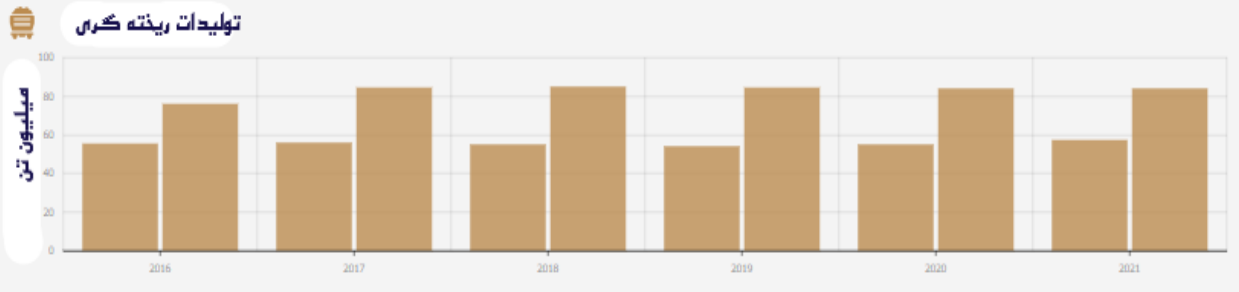

رتبه چهار
IV
توليد آهن

4.2%
از توليد آهن جهان

رتبه سه
III
توليد فولاد

4.3%
از توليد فولاد جهان

منبع: اتحاديه اقتصادي اوراسيا

توليدات کشاورزی

رتبه سوم تولید
سیب زمینی

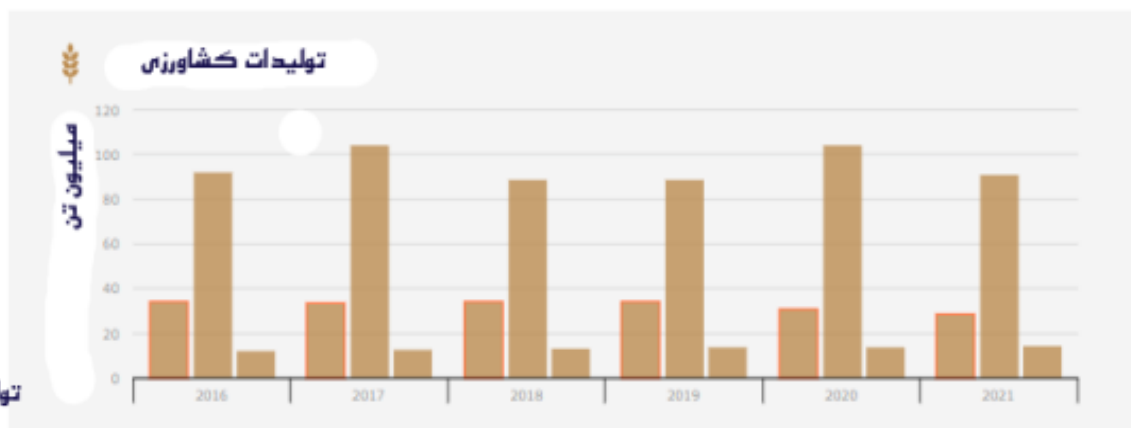
8.5%
سهم از جهان

رتبه سوم
تولید گندم جهان

13.6%

رتبه چهارم تولید
گوشت جهان

4.2%
سهم از جهان

منبع: اتحادیه اقتصادی اوراسیا

وضعیت اقتصادی اتحادیه اقتصادی اوراسیا

کشور	تولید ناخالص داخلی		جمعیت		سرمایه گذاری مستقیم فارمی جذب شده
	میلیارد دلار	درصد	میلیون نفر	درصد	میلیارد دلار
روسیه	۲۲۴۰	۸۷/۵	۱۴۳/۵	۷۷/۱۵	۲۵۰۰۰
بلاروس	۷۲/۸	۲/۸	۹/۲	۴/۹	۴/۵
ارمنستان	۱۹/۵	۰/۷۵	۲/۸	۱/۵	۱/۲
قزاقستان	۲۲۰/۶	۸/۶	۱۹/۶	۱۰/۵	۰/۳۶۶
قرقیزستان	۶/۸	۰/۲۶	۱۰/۹	۵/۸	۰/۲۲۶
اوراسیا	۲۵۵۹/۷	۱۰۰	۱۸۶	۱۰۰	۲۵۰۰۶

منبع: World Bank

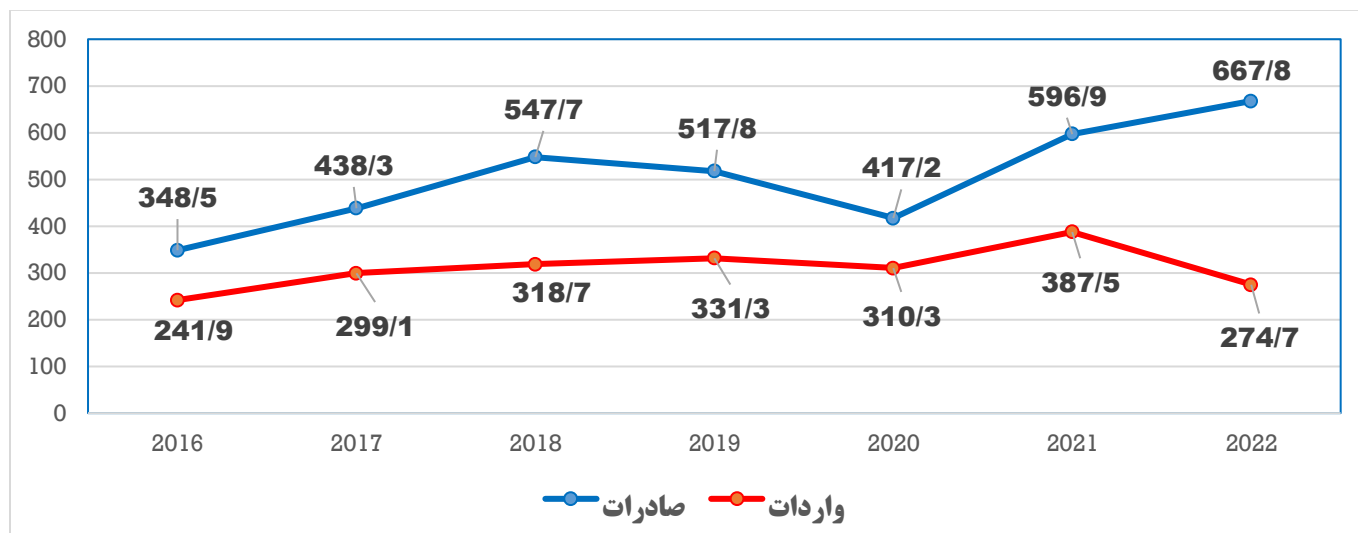
تجارت بین کشورهای اتحادیه اقتصادی اوراسیا- (میلیون دلار) - ۲۰۲۲

کشورهای صادرکننده	ارمنستان	بلاروس	قزاقستان	قرقیزستان	روسیه	اتحادیه
ارمنستان		۷۵	۱۸/۴	۵/۷	۲۳۶۵	۲۴۶۴/۱
بلاروس*	۱۱۰		۸۶۰	۶۸	۱۳۹۷۲	۱۵۰۱۰
قزاقستان	۲۷	۱۵۴/۵		۷۴۵	۸۷۸۱	۹۷۰۷/۵
قرقیزستان	۰/۳	۳۵/۵	۴۳۸		۹۶۳/۵	۱۴۳۷/۳
*روسیه	۲۶۲۲	۱۵۶۳۵	۱۷۳۴۲	۲۲۷۰		۳۷۸۶۹
اتحادیه	۲۷۵۹/۳	۱۵۹۰۰	۱۸۶۵۸/۴	۳۰۸۸/۷	۲۶۰۸۸۱/۵	

منبع: ITC

* با توجه به عدم گزارش آمار تجاری کشور روسیه و بلاروس در سال ۲۰۲۲ از آمار واردات کشور مقابل استفاده شده است.

رشد تجارت اتحادیه اقتصادی اوراسیا و جهان - ۲۰۱۶-۲۰۲۱ میلادی دلار

منبع: ITC

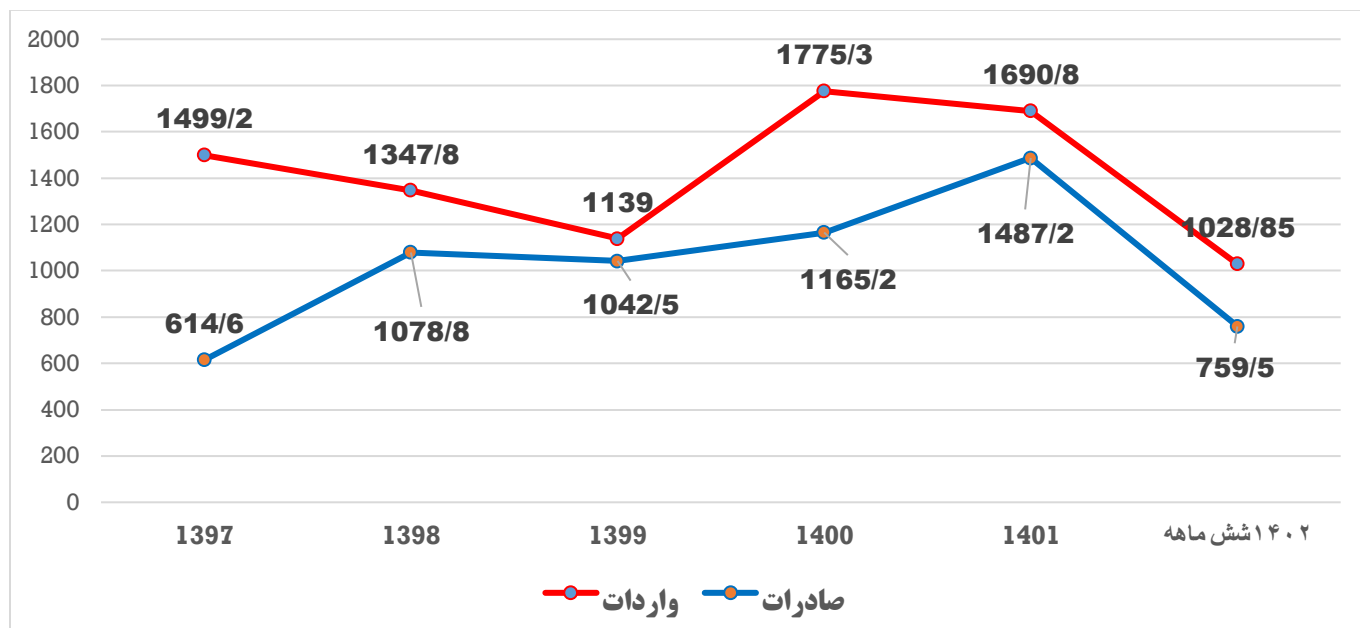
روابط تجاری ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا

تجارت ایران و کشورهای اتحادیه اقتصادی اوراسیا - میلیون دلار

کشور	۱۳۹۷		۱۳۹۸		۱۳۹۹		۱۴۰۰		۱۴۰۱		شش ماهه ۱۴۰۲	
	صادرات ایران	واردات ایران	صادرات ایران	واردات ایران	صادرات ایران	واردات ایران	صادرات ایران	واردات ایران	صادرات ایران	واردات ایران	صادرات ایران	واردات ایران
ارمنستان	۱۶۰/۷	۲۳	۳۷۶/۲	۴۰/۷	۳۰۴/۵	۱۷/۳	۳۰۴/۱	۲۰/۱	۴۶۴/۱	۱۴/۱	۱۹۴/۸	۲۳/۴
بلاروس	۲/۷	۲۳/۳	۱۱/۷	۱۳/۹	۲۰/۹	۹	۱۶/۹	۹/۷	۱۵/۱	۴۳/۶	۸/۶	۳۶/۵
قزاقستان	۱۳۲/۷	۸۷/۴	۱۶۵/۴	۱۰۵	۱۶۷/۸	۳۷/۳	۱۸۶/۸	۷۸/۶	۱۹۵/۳	۱۲۴/۸	۸۶/۴	۴۰
قرقیزستان	۳۴/۷	۱۱/۵	۶۵/۵	۱۱/۲	۴۵/۹	۵/۴	۷۸/۸	۲/۹	۶۹/۷	۸/۳	۲۹/۴	۳/۶۵
روسیه	۲۸۳/۸	۱۳۵۴	۴۶۰	۱۱۷۷	۵۰۳/۴	۱۰۷۰	۵۷۸/۶	۱۶۶۴	۷۴۳	۱۵۰۰	۴۴۰/۳	۹۲۵/۳
جمع کل	۶۱۴/۶	۱۴۹۹/۲	۱۰۷۸/۸	۱۳۴۷/۷	۱۰۴۲/۵	۱۱۳۹	۱۱۶۵/۲	۱۷۷۵/۳	۱۴۸۷/۲	۱۶۹۰/۸	۵۵۹/۵	۱۰۲۸/۸

منبع: گمرک جمهوری اسلامی ایران

رشد تجارت ایران و کشورهای اتحادیه اقتصادی اوراسیا-میلیون دلار

منبع: گمرک جمهوری اسلامی ایران
